Porto opłacono ryczałtem

Ч. 25 (460). Неділя, дня 17. червня 1928. Рік X.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 1½—2½.
Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕНЬ: за текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошеннє 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

Лемківщина горить...!

Ворожі чинники віддавна старались ослабити наш нарід релігійною боротьбою. Тому то від кількох століть обновлялись у нас спроби ущасливлювати нас новою релігією. Рахунок тих чинників був простий. Вони дуже добре знали і знають, що ніяка зміна релігії не відбувається без проливу крови. Кожда зміна релігії розпалює пристрасти, ненависть, фанатизм. Очивидно — і наш нарід не може під тим оглядом становити виїмок. А це на руку нашим противникам, бо тоді ціла життєва енергія нашого народу буде спроваджена на фронт непродуктивної боротьби релігійної з рівночасним ослабленнєм фронту політичного і економічно-освітного.

Вже перед війною були спроби розпалити релігійну боротьбу в нас. Були в нас „Гнилички“, „Залуче над Черемошем“ і инші місцевости. Коли в Залучу над Черемошем прийшло до релігійної револьти, хитрий ґраф Пінінський руки затирав з радости. „Трохи православя не зашкодить“ — так успокоював він „католицьку“ совість свою і своєї братії. А ці слова Пінінського значать таке: Добре буде, як Українці самі порозвалюють собі голови в релігійній боротьбі.

Того самого бажали собі і всякі північні Евлогії та Бобрінські. І посипались з півночи рублі на релігійну пропаґанду серед нашого народу, появились всякі „Гудими“, що, вивчившись в цареславних семинаріях, прийшли нас „спасати“. Але всесвітна війна силоміць спинила релігійну аґітацію на Лемківщині. По війні Лемківщина добре держалась. Обновити спроби введення православя не було кому, бо не стало ні царя ні його помічників Евлогіїв та Бобрінських. Що-йно варшавський митрополит Діонізій при помочі одного американського православного епископа розпочав діло „спасення“ нас.

Річ ясна, що зробив це на замовленнє ери Ґрабського. Бо тільки подумати, що за душпастирська ревність владики Діонізія! Пятьсот православних церков на Волині, Холмщині і Підляшу замкнених, десятки тисячів людий православної віри позбавлені духовної помочі, діти мруть без хрещення, по православних парохіях насаджується „нову унію“, підпольними стежками поширюється штунда і инші секти в тихже парохіях — а митрополит Діонізій замісць протиділати тому лиху — всю енергію звернув на Галичину, щоб розвести тут своє православє і розбити наш нарід на ворожі релігійні табори. Таж це ясне, як на долоні!

А воду на млин митрополита Діонізія пускають деякі наші духовні круги — ці лятиністи, що бажалиби нашу церков злятинізувати. Не вважаючи на це, що наш нарід — особливо на окраїнах, де найбільше загрожує йому лятинізація а з тим польонізація — дуже привязаний до східного обряду, наші лятиністи силоміць переводять реформи в дусі тоїж лятанізації. Понад 300 літ уживали і уживають греко-католики прикметника „православний“ — тільки нашим лятиністам видався цей прикметник так страшним, що, як слушно пише „Нива“, воліли заступити його прикметником „правовірний“, хоч цим прикметником величаються виключно магомедани — ісповідники Аллаха...

І ця нещасна „реформа“ була іскрою, що запалила Лемківщину. От що пише найкращий знавець нашого церковного життя, відомий богословський публіцист, проф. о. Др. Г. Костельник:

„Православний похід на Лемківщині зачався від того, що вірні жадали повернення їм виразу „православний“, Се ясно вказує на властиву причину релігійної революції між Лемками. Хоч як це парадоксально звучить, всежтаки воно правдиве, що властивою причиною православної революції на Лемківщині є напір *латинських елементів* на „східну“ душу, яка зі страху, щоб не затратити самої себе, відкидає все „західне“ — навіть у вірі з Заходом. Латинізм тут, як Поляки кажуть „przesadził sakramenty“... (Нива ч. 3, ст. 86).

До тих причин православної пропаґанди на Лемківщині долучаються місцеві причини, з котрих найважніща: обсадженнє лемківських парохій невідповідними людьми. В нинішнім числі знайдуть наші читачі допись „З Лемківщини“, за яку автор бере на себе *повну відвічальність*. Виходить з цеї дописи, що місцевий парох впрост пособляє православній пропаґанді, а вслід за тим релігійній боротьбі і роздвоєнню нашого народу на ворожі табори.

Не допустити до цего роздвоєння і ворожу нам під політично-національним оглядом пропаґанду здусити — це нинішне важне завдання і наших духовних кругів і політичних та освітних орґанізацій. Здусити це не силою, не кликати поліцію, але освідомленнєм, освітою — навести на праву путь наших людий. Рівночасно духовна влада повинна перевести з цілою безоглядністю потрібні реформи на місці і усунути ті чинники, що пособляють пропаґанді і шкідливій релігійній боротьбі. Бо і справді, хто прочитає ті факти в вище згаданій дописі, не буде міг поняти, як може духовна влада толерувати такі відносини в парохії, як може о. Візитатор переходити до порядку дневного над жалобою дотичних громадян — ба що більше — навіть не вислухати їх. І чиж дивниця, що поведеннє пароха, якби на глум відзначеного духовною владою, причинилось до скріплення релігійної революції? Допись, „з Лемківщини“ ясно про це говорить.

Лемківщина горить! Пожар релігійної боротьби, як кружляє поголоска, обняв вже близько 40 громад. Отже до діла! Вправді один з „повних католиків“ висловився свого часу, майже прилюдно, що він буде вдоволений, як лишиться лишень 10.000 „повних католиків“ (очивидно в його розумінню!!) при нашій гр. кат. Церкві, але це є маяченнє. На це наша відповідь: Політично-національний інтерес не дозволяє нам на люксус релігійної боротьби.

Тому гасім цей пожар, який нині обняв нещасну Лемківщину! Гасім мудро і доцільно!

Реклама і — правда.

Часто буває таке в щоденному життю, що люди, які не представляють самі собою ніякої вартости, роблять найбільш крику. Несвідомі легко ловляться на слова крикунів, але здорово думаюча людина, памятаючи пословицю, що „корова, яка богато ричить — мало молока дає“, і людину і діла цінить по дійсній вартости — вміє розріжнити зерно від полови.

Подібно діється і в політиці. Часто з „великої хмари буває малий дощ“. Але хто має гроші і посипле ними на право і ліво, то за гроші все зробиться — таку рекляму, що з мухи і вола зроблять.

Та що иншого реклама — крик, а що иншого правда. А правда сама собою ясна, як сонце і прикрас не потребує.

У нас багато пишеться про українізацію і про відбудуваннє господарського та освітнього життя на Радянській Україні. Усі часописи, що виходять у нас трохи червоними, кричать в один голос, що це все діється для того, що на Україні панують большевики, що нема царату і що, мовляв, в большевизмі єдине спасеннє цілої України. З якого будь факту, з одної книжки чи школи робиться загальний рух і великий крик. Та свідомому читачеви, людині, що думає здорово, відразу впаде в очі, що це все реклама і що, коли в цього рода криках є дещо правди, то вона виглядає куди інакше.

Є українізація на Рад. Україні — себто зукраїнізування державних урядів війська, шкіл та вона, ця українізація, не є дарунком червоної влади. Вона є проявом життя сорок міліонового народу, який витворює свою культуру не за помочею чужої влади, але через свою животність. Ця українізація відбуваласяби й тоді, колиб народ мав паном не московських большевиків, і проявлялабся так, як проявлялася за царів, котрі й нищили її. Годіж думати, щоб одним указом можна спинити розвій народу, що має за собою тисячлітну культуру і який пробував сам самостійно жити. З тим і большевики мусіли рахуватися і дозволили урядово на українізацію. Але що побіч цього вони і своє роблять і що ця українізація, про яку кричать так богато в нас платні аґенти большевицькі, не виглядає так, як її реклама — про це дають свідоцтво саміж таки радянські часописи.

„Комсомольська Правда“ пише, що українізація „комсомолу“ (комуністичного союза молоді) йде черепашиним кроком не вважаючи на це, що на Україні уже 10 літ істнують українські школи. А „Красная Армія“ пише, що тепер про українізацію армії навіть не говориться. Вона стоїть під проводом ватажків, що не терплять слова „український“ і тут нема сліду українізації. Та сама часопись пише, що вояків підбунтовують раз в-раз листи з дому про стягання податку й здирства урядовців — та навіть радить завести цензуру на листи, які одержують зі сіл вояки.

Це одно. А друге — насаджування большевиками жидівських кольоній безнастанно хвилює українське село. Всі большевицькі ґазети переповнені вістками, що селяни палять ці кольонії, нищать і проганяють жидів-кольоністів, що густо-часто водиться заводити лад при військовій помочі. Коли „Пролетарська Правда“ пише, що в Київі, столиці України, цвите незвичайно ворожбицтво, чародійство й дідоводство — коли та сама часопись нарікає, що Аґрономна академія пускає аґрономів з головою повною кличів, але не господарського знаиня, коли арештування на хвилю не втихають, то хибаж дивуватися, що українізація не поступає?

Ми не знаємо дотепер, що сталося зі 100 ваґонами збіжа, яке зложило селянство Придніпрянщини для жертв повені у нас на руки Харк. комітету — ми чули богато про те, що Уряд Рад. України признав вже давно пенсію письменникам: Стефаникови й Ользі Кобилянській і вдові по ученім Гнатюковій. Але вони досі ще й шага не одержали. Тому всякі большевицькі крики і реклями треба пересівати через дуже густе решето.

Вязанка отсих фактів, що їх навели ми за большевицькими ґазетами, хай ще раз переконує, що крик большевицьких наймитів не є діло, а реклама. Але в дійсности на Україні нічо не змінилося. Був білий цар та хотів нас знести з землі — пропав — а тепер є червоний, що з криком про наше добро бажає собі цего самого, що й тамтой.

Але кождий свідомий Українець досить мав і має доказів, що наше щастя не під чужим червоним прапором большевицьким, але під прапором жовто-блакитним українського народу. — К К.

За тверезість села.

Сумні вістки напливають безнастанно з наших українських сіл. Піятика і розпуста нищить морально нашу молодіж сільську. В деяких селах молодіж зовсім зледачіла, обкрадає батьків і виносить потайки з комори все, що захопить, до коршми і продає запівдармо. Гріш цим способом добутий обертає на горячі трунки.

Та ще сумніще справа являється через те, що старші громадяни, а передовсім батьки молодіжи або дивляться крізь пальці на той моральний упадок, або впрост потурають молоді. По весіллях саме старші господарі є відвічальні за те, що молодь троїться горівкою і опісля весілля кінчаться проливом крови. І таке діється навіть в свідоміщих селах — от як ми недавно писали про село Черневу в мостиськім повіті. Ніби то свідоме село, має Читальню, кооперативу і инші установи, а таки в тім селі паде трупом парібок на весіллю, бо господар потроїв молодіж сивухою. І щож доброго зробив? Весіллє своєї дитини зробив посміховиском в цілім краю, тай зрештою щож то за весілля, де ллється кров і падає труп? Та не конець на тім. Тепер будуть його тягати по судах, по протоколах, а все через те, що гостив своїх гостей горівкою. Колиб не був давав горівки, не прийшлоб було до нещастя.

Тому важним завданнєм нашого свідомого селянства є — під проводом своїх отців духовних і сільської інтеліґенції приступити до боротьби з піянством і деморалізацією молодіжи. Бо коли ми не спинимо цего лиха між молодіжею, то памятаймо, що виховаємо собі заклятих піяків, які весь дорібок батьків перенесуть до коршми. „Чим горнець накипить, тим смердіти буде“ — каже народна приповідка. Коли молодь навикне до горячих трунків, то опісля в старшім віці розпіячиться зовсім. Тому негайно треба приступити до боротьби з язвою піянства.

Як братись до цеї боротьби? Освідомляти молодь по читальнях, „Соколах“, „Лугах“ і тд. так само, як пан-отці освідомляють в церквах. Громадянин а зокрема молодець, що є членом якоїсь установи, повинен бути виключений з товариства, як-що він наніс сорому товариству через те, що впився і наробив галабурди по пяному. Такий парібок не повинен мати вступу на забави молодіжи, як танці, фестини і тд. Бо і яка це може бути забава, коли кождої хвилі може вибухнути крівава бійка. Славним селом під тим оглядом є Старява в мостиськім повіті, де недавно на молодечу забаву прийшли молодечі збуї з ножами. Проти таких бандитів повинно виступити ціле село і їх збойкотувати. Де появиться такий збуй, всі повинні опустити той льокаль,—такий збуй не повинен мати вступу до хати порядного господаря. Зробити таких збуїв нешкідливими лежить в інтересі села, бо лиха слава про село розноситься так, як лиха слава чоловіка. Такими селами з лихою славою є в околицях Перемишля — село Передільниця (в пов. Добромиль) і Старява (пов. Мостиска). Як на ярмарку довідаються люди, що той а той з Передільниці або Старяви, то зараз кождий хапається насамперід за кишеню — тай взагалі кождий старається тих людий оминати і не заходити з ними в ніякі інтереси.

Рівночасно при церквах повинні повстати окремі товариства тверезости, які вже відіграли в нас важну ролю по знесенню панщини, коли то розпаношилось було у нас піянство. Подібні кружки тверезости повинні повставати при читильнях, „Соколах“ „Лугах“ і тд.

Та найбільш радикальним середником до поборювання піянства є закон про прогібіцію алькоголеву. А саме у нас обовязує закон, який дозволяє в кождій громаді перевести голосованнє. Корисний вислід цего голосовання (плебісциту) може заборонити істновання якого небудь шинку чи склепу з горячими трунками. На жаль, з цего закону скористало смішно мале число українських громад, бо на кілька тисяч громад всего 70 громад перевело в себе голосованнє і скасувало всі шинки на своїй области. Найкраще під тим оглядом представляється повіт Калуш; тут 29 громад скасувало всі шинки в себе. Опісля іде повіт Радехів, де 23 громади використало закон про тверезість. Разом отже повіт Калуський і Радехівський мають 52 громади тверезі. Решта повітів має тільки 18 сіл тверезих. Вичислимо їх: Повіт Зборів 6 громад; повіт Жовква 4 громади; повіт Косів 3 громади; повіт Сокаль 2 громади; повіт Перемишль 1 громада; повіт Товмач 1 громада; повіт Снятин 1 громада. І на тім конець!!!

Правда, може хтось сказати, шо, хто хоче впитись, то принесе собі з другого села горівку, або таки там упється. Певно, що так, але все таки, коли в громаді не буде шинку, молодіж не буде мати нагоди впиватись.

Тому свідомі громадяни, особливо члени сільських установ: читалень, кооператив, „Соколів“ і „Лугів“ повинні розвести аґітацію за тим, щоб через голосованнє (плебісцит) знести всі шинки в громаді. Тим самим причиняться до здержання молодіжи від горячих трунків і деморалізації.

До спростовання.

В останнім числі ми помістили спростовання о. ігумена Галущинського. А що закон не дозволяє поміщувати в тім самім числі заміток до спростовання, тому містимо їх тепер. Наша стаття, яку о. ігумен простував, була написана в тоні статті „Степ широкий, край веселий...“ („Нова Зоря“ ч. 29, ст. 7). Хотіли ми переконатись, як саркастичний тон буде настроювати о. ігумена. Ми в дефензиві — і взоруємось на „Новій Зорі“. Отже нехай о. ігумен знає, що так помітувати п. проф. Гамчикевичем і о. Др Костельником не вільно, бо хто такою зброєю воює, той сам дістає від неї... Нехай за це о. ігумен добре накрутить вуха співробітника Б., що писав цю статтю.

А що торкається самого спростовання, то сам о. ігумен знає, що його імя сплетене з „Новою Зорею“. Що говорено на зборах „Єдности“ про „Нову Зорю“ — це нам так само добре звісно, як і о. ігуменови. Щож тут простувати? Знаємо також, длячого о. ігумен мусів простувати — бо поважне число оо. Василіян дуже невдоволене політикою о. ігумена і не хоче брати відвічальности за ігуменську політику.

В нашій статті сказано так: Груба, плюгава неправда, брехня, це найзвичайнійша збруя святих і непомильних „архікатоликів“ — а о. ігумен простує, що те все не є його збруя. Чи о. ігумен має мандат від всіх „архікатоликів“ брати за них відвічальність?

Ба, але в ч. 4—5 „Ниви“, часописі присвяченім церковним і суспільним справам, ст. 170, о. проф. Др Г. Костельник пише отсе: „Фактом є, що „Нова Зоря“ від якогось часу сходить на брукову ґавету. Ч. 29 „Нової Зорі“ з 22. IV. с.р. вже таке брукове, що шануючі себе люди, а передовсім священики, вже не зможуть вдаватися в полеміку з таким часописом „української християнської(!) орґанізації“.

Чи о. ігумен розуміє мову тих слів? Чи оо. Василіяни, яких о. ігумен репрезентує, можуть брати відвічальність за орґан, яким кермує їх ігумен??! Це питаннє ставимо вже не о. ігуменови, але оо. Василіянам.

У відповідь загальним зборам „Єдности“ і о. Костель-

никови в „Ниві“ — о. ігумен помістив в ч. 40 „Нової Зорі“ комунікат, яким подає до відома, що його прихильники (чи оо. Василіяни?) постановили „затвердити дотеперішні ідеольоґічні напрямні „Нової Зорі“ та поручили редакції дальше стояти на становищі у всіх згаданих справах“.

Отже о. ігумен далі буде вести війну, а „Нова Зоря“ далі буде бруковим орґаном. Але ми радилиби не втягати оо. Василіян!

Дописи.

З Лемківщини. (Москвофільська і православна дурійка у Фльоринції пов. Грибів) В день Вознесення Христового. русофільські аґітатори спровадили по села православного батюшку аж з Горлицького повіту для відслуження демонстраційної Служби Божої. Аранжери православя уставили вівтар під мурами церкви, без ніякої перешкоди зі сторони пароха о. Курилла. Парох о. Курилло відправляв богослуження майже в порожній церкві, бо до церкви увійшло заледви кільканайцять осіб, що не хотіли дивитися на кумедію, яка відбувалась навні коло церкви, де відправляв православний батюшка в присутности майже всіх парохіян, до котрих виголосив зглядно виверещав цілогодинну проповідь, критикуючи і плюгавлячи нашу церков, причім взивав покинути греко-католицьку віру а перейти на православе, мовляв, „до віри наших батьків“. Що до повисшої події тут прийшло, можна в першій мірі завдячити самому парохови о. Куриллови, бо він хотяй католицький священик, але ряний і завзятий русофіл, всюди, де тільки може, поширює русофільську ідею і часописи, які явно висміваюгь і плюгавлять все, що греко-католицьке і завзивають до православя. Опікуєся читальнями Качковского нетільки в своїм селі, але рівнож в дооколичних, як в Полянах, Камяній і Більцареві, котрі повстали за його ініціятивою. І тут саме справдилась на нім пословиця „Хто сіє вітер, збирає бурю“, бо от аранжерами православя у Фльоринції являються саме його найблизчі любимці, навіть церковна прислуга. Перший аранжер — син паламаря, Василь Дубець, права рука о. К., другий — реемігрант з Америки, Іван Кохан. Головою Читальні Качковського є о. К., а заступником Василь Дубець. Головою надзірної ради тут. кооп. „Збереженє“ є о. Кур., а головою дирекції Іван Кохан. Отже як видко з повисшого, всі спільно працюють над поширеннєм і поглибленнєм русофільства, а тимсамим і православя, бо одно другим доповняється. О. Курилло висловився перед одним громадянином, що як ціла парохія перейде на православіє, то і він перейде, значить барани поведуть пастира, а не навідворіть. Ось засада псевдокатолицького душпастиря. Такого то „вірного слугу“ й покровителя і защитника католицької церкви Консисторія іменувала перед двома роками своїм совітником. — Висше згадані громадяне і ще кількох бажають собі православного батюшку з переконання, а решта парохіян хотілиби позбутися свого душпастиря за всяку ціну з оглядів матеріяльних, бо за всякі треби вимагає надмірні оплати, чим страшно людий огірчив, стався непопулярним а навіть зненавидженим. Богослуження відправляє мов за напасть, аби збутися, перемелює з дяком як на млинку без жадної поваги. Дяка має майже анальфабета, що навіть гладко читати не вміє, а о співі має таке поняття, як вовк о астрономії, — справдішний девятогласник. Через такі богохульні богослуження, звичайно більше народу стоїть коло церкви й провадить гутірки, як в церкві слухає Служби Божої. Завдяки тому в селі здичіннє, молодь не шанує старших, краде в лісах дерево, продає жидам і піячить, але ґомость того всього не бачить, він лиш уважає, щоб хтось не взяв до рук українську часопись, не став борони Боже, Українцем, бо це у нього найбільше зло. На ґрунтах ерекціональних було кількадесять морґів гарного ліса, але о. К гарно його вичистив зі всякої деревини, випродав всьо жидам. Як вже забракло грубого, забрався до тонкого молодника і продав на палики до реґуляції потоків. Робітники Поляки рубають навіть в наші свята, бо і ось в день Вознесення Христового, коли відправлялись дві Служби Божі, одна в церкві, друга православна під церквою, робітники Поляки рубали молоді деревця на палики для піднесення Слави Божої і авторитету отця пароха. Кількох громадян хотіли встримати ту рабівничу господарку, впоминали пароха, ходили до Староства, але нічо з того не вийшло. Минувшого року був тутка о. Візитатор Решетило з Перемишля, одначе упереджений о. парохом не приняв жадної депутації від громадян, які хотіли представити стан загальної господарки свого пароха, а коли двох громадян, оминаючи всякі формальности, заступили о. Візитаторови дорогу з приходства до церкви, хотячи зясувати, оден—стан господарки церковної, а другий—лісової, о. Візитатор не хотів їх вислухати, а тимсамим не хотів сповнити порученого йому обовязку. Через таке поступовання рішаючих чинників вкорінилося переконання, що „пани всі однакові, чи духовного чи світського стану“. Не щадиться при тім і епископа, що не дбає о добро церкви, лиш дає свободу своїм підвладним, не дивлячись, чи даний осібняк надаєся до сповнювання так високого уряду, яким є уряд священичий. Завдяки такій безінтересовности нашого Владики зглядом деяких священиків, котрі обминулись зі своїм званням і дбають виключно лиш про свої личні інтереси, а церкву і парохію уважає за дійну корову, як засіб до поживи, набивання своїх карманів, не дивниця, що між народом шириться зневіра, відступство від віри і церкви, поширювання всяких сект і загальний занепад нашої гр. кат. віри і обряду, найкрасшого в світі. Так на жаль сповнюєся що до йоти загальна пословиця „від голови риба смердить“. — В неділю по Вознесенню, спровадили аранжери православя батюшку з Королеви Руської, але поліція не позволила йому відправляти коло церкви, так відправляв коло придорожної капличкн, де зійшлися всі парохіяне, а навіть зі сусідних сіл більше з цікавости, як набожности. Підчас проповіди батюшка перекручував факти церковно-історичні і завзивав до загального переходу на православе, бо мовляв лиш таким способом здобудуть церков і добра ерекціональні. Дня 1. червня приїхав тут п. Староста з Грибова і скликавши людей до школи, пояснив з обовязку урядового суть справи, виникаючої з переходу на іншу віру, що тимсамим тратять право до церкви і тд. і завзивав до відвороту. Але люди до крайности збаламучені, а ще більше огірчені на свого пароха, висказувались з найбільшим обуреннєм проти пароха і його господарки і дали до пізнання п. Старості, що про відворот не може бути мови, як довго о. К. не вступиться з парохії. Тому булоб вказаним, щоб рішаючі чинники чимскорше прислали тут справді священика не лиш пароха, поки ще православний батюшка не заінсталювався тут на стало, бо опісля може бути за пізно, а за Фльоринкою потягнуть і інші околичні села, бо Фльоринка є тут центром.

Іван Сквиртянський.

Дмитровичі, пов. Судова Вишня. Дня 29. цвітня с. р. наше село відсвяткувало роковини Т. Шевченка святочним концертом. На програму концерту склалося: Вступне слово — виголошене п. Заяцем Ф. річево і доступно для наших селян. — Заповіт — Декламація „Мені тринайцятий минав“ — виголошене Шпилькою, — Мішаний хор „Звідки гора“, — Декламація „Тополя“ виголошена М. Кісілем, — Мішаний хор „Козаченьку куди йдеш“. Закінчення — промова о. Війтовича про вагу і значіння культу Т. Шевченка. Всі точки випали гарно. Саля була переповнена до цеї міри, що половина селян стояла на дворі. Велике було заінтересовання селян і піднесення національної бадьорости. Концерт відбувся виключно старанням і гідним подиву пожертвованням о. Війтовича і його дружини. Честь таким парохам!

Городенка. Наш „Боян“ розвинув дуже гарну діяльність не лиш в місті, але і в цілім повіті. І так дня 6. травня дав великий Шевченківський концерт в Городенці, а д. 13. травня в Торговиці пільній, а пополудні того самого дня в Топорівцях. Дня 24. травня в Гортівци, а пополудні того самого дня в Тишківцях. Всюди випали Шевченківські свята гарно, всюди також духовенство взяло діяльну участь, а в Торговиці о. Корибутяк виголосив кінцеве слово, взиваючи парохіян на будуче численнійше зійтися і тоді, коли відбувається Шевченківське свято, не уладжувати гульні і музики. Зокрема треба піднести з признаннєм посвяту членів хору „Бояна“, які не жалують труду і серед невигод їздять з рідною піснею на устах по наших селах, де нема хорів для пропаґанди української пісні і святкування Шевченківських роковин. Наш „Боян“ підготовляє також Франківський концерт на день 24. червня. — Якийсь „патріот-революціонер“ втяв собі таку штуку: Розіслав по 2 прим. „Сурми“. Зробив це собі так наївно, що треба уважати його непочитальним. А саме з Любляни (вигідний собі „революціонер“!) обвинувши „Сурму“ в хорватську ґазету надіслав на адресу одного бувшого жандарма в сусіднім селі Серафинцях, а другу таку посилку на адресу Кочоровського екзекут. податкового. Розуміється, що поліція перенюхала добре, що в тій хорватській ґазеті є завинене, і дала знати городенській поліції, щоб далі слідила за тим. Бувший жандарм, одержавши посилку, знав чим то пахне і відніс ту „Сурму“ до Староства та тим і спас себе від арешту і слідства. Екзекутора податкового не було тоді в Городенці. Але сейчас зявилася в хаті Кочоровського поліція, перевела ревізію, і хотяй нічо не знайшла, спричинила, що скарбова влада на підставі § 116 закона з 1922р. сейчас видалила зі служби Кочоровського — котрий з жінкою і 2 дітьми опинився на бруку. Треба заапелювати до совісти того дешевого „революціонера“ з Любляни, щоб застановив таку роботу, бо вона заслугує не на назву „революційна“, але на иншу, якої тут не хочу наводити. От вигідний собі революціонер, сидить в Любляні і наївно думає, що перехитрив поліцію. Така революційна робота „на печі“ є злочином.

З Польщі і про Польщу

В польськім соймі і в польських ґазетах найбільше райваху наробила промова голови „Укр. Клюбу“ посла Дмитра Левицького. Відповідали йому і польські посли і польські ґазети. Та в немалім клопоті були полькі посли, коли їм українські посли пригадували, що прецінь українські посли домагаються того самого, чого домагались Поляки, як були під чужим панованнєм. В освітній комісії прийшов під наради наглий внесок „Укр. Клюбу“, який домагався, щоб молодіж повернула до школи і правильно закінчила шкільний рік. Справу станиславівської ґімназії представила посолка Мілєна Рудницька, представляючи, що свято 3. мая на українських землях має характер польського національного свята та що українську молодь силою втягається в націоналістичні польські маніфестації. В тій справі забирали голос польські посли, а з українських пос. Целевич і Струтинський. Треба зазначити, що з польських послів тільки посол Др Прухнік заняв розумне становище в справі станиславівської ґімназії. Він заявив, що буде голосувати за внеском „Укр. Клюбу“ і остро осудив польську шкільну політику та признав слушність Українцям, що порівнують польську шкільну політику з передвоєнною політикою Москалів і Прусаків супроти шкільництва поневоленого польського народу. Посол Лянґер поставив внесок, щоби ученикам станиславівської ґімназії уможливлено поворот до школи і укінчення року шкільного. Тому, що до голосу записалось ще 8 послів, справу відложено до суботи д. 9. червня (Як буде відома ухвала комісії в тій справі, то ми подамо її в рубриці „Всячина“). — З заграничної політики Польщі справа Литви займає увагу всіх польських політиків. Як відомо, литовський уряд видав для Литви нову конституцію, в якій зазначив, що столицею Литви є місто Вильно, яке тепер є під польською владою. Колиб таке якійсь державі сталося було перед війною, то вибухлаби була війна. Але Польща знає, що Литва має могутних опікунів і тому вдоволилась тим, що польський уряд вислав протест до литовського уряду. Ця справа також була предметом нарад в Союзі Народів, про що пишемо на иншім місці. Як бачимо, Польща має через Вильно, яке силою заняв ґенерал Желіґовський, великий клопіт, з якого виходу нема. Литва сталась тим для Польщі, чим була Сербія для Австро Угорщини. І як з Сербії вибухла всесвітна війна, так само і мала Литва може спричинити нову війну в Европі.

Що чувати в світі?

Рада Союзу Народів розпочала минулого тижня свою літну сесію. На перший огонь пішла справа спору між Польщею а Литвою. Як звичайно в кождім спорі буває, обі сторони взаїмно себе обжаловували Польський міністер Залеський обжаловував Литву, що вона не хоче згоди та безнастанно провокує Польщу. Йому відповідав литовський премієр Вальдемарас, закидаючи Польщі, що вона чигає на литовську незалежність і тому узброює всяких втікачів з Литви, щоби напасти на литовську державу. Опісля забирали голос і представники инших держав, але їх промови були ні теплі ні зимні. Також промовляв анґлійський міністер закорд. справ Чемберлен і в своїй промові то картав, то гладив Вальдемараса. Врешті поставив резолюцію, яка домагається, щоб Польща і Литва до трех місяців погодилась. Але цій резолюції спротивився Вальдемарас і вона не перейшла. Так отже литовський премієр поставив на своїм. Польські ґазети пишуть, що Вальдемарас виграв справу, але тільки формально, але рівночасно програв морально, бо проти него є опінія цілого світа.

Большевицькі міністри в Москві дуже занепокоїлись, що на Україні і в червоній армії запанував ворожий настрій проти жидів (антисемітизм). Як відомо, від самого початку большевицької революції жиди були найревніщими прислужникдми московських большевиків, тому обсіли найважніщі уряди і так дались в

Як доробились наші люди в Канаді.

Тяжке життє наших еміґрантів в початках. Але при тяжкій праці і запобігливости вони таки доробляються. І так Андрій Роґальський виїхав дня 15. квітня 1897 зі села Кобильниці руської, повіт Яворів, зі жінкою і дитиною до Канади. Про початки свого господарювання на фармі оповів він в канадійському альманаху „Нове життє“ таке:

„Не описую подорожі до Канади, нехай вона забудеться. Зачну від дня, коли я приїхав до Саскачевану.

Через цілу подорож крутилося мені в очах тих 40 долярів, котрих з конечности я мусів нарушити в подорожи підчас морської хороби, щоб поратувати жінку. Переїхали ми залізницею через Вінніпеґ до Ґринфелду в Саскачевані, а дальше залізної дороги не було. В Ґринфелді під голим небом лишив я жінку коло млина з дитиною та річами, а сам перехрестився і пішов шукати фарми. Перейшов я пішки 25 миль, нічю на північ від Ґринфелду і надибав одного фармера, Німця, котрий показав мені, де є вільні фарми, і хату, де мешкав той, у котрого платилося фарми. Розглянувшися між фармами, аж страх обняв мене: корчі та корчі! Як розпізнати, котра земля ліпша? Не шукав я довго, бо з голоду і утоми не міг ходити, зазначив фарму, заплатив 10 дол. і знов стала мені перед очима жінка, полишена там під голим небом. Що робити? Аж палило мене в грудях, де їх подіти? як спровадити?

Не надумуючись, пішов я до того Німця просити, щоби привіз жінку, дитину і річи, за що заплатив я йому 4 доляри. І щораз то страшніще ставало мені, бо утікали доляри, а не прибували. Поїхав я з Німцем по жінку, привіз і сів з родиною в корчах і сказав: „Боже! Твоя воля! Тут моя доля і звідси вже не рушусь“.

В кількох днях розіпняв я буду серед корчів, щоб схоронитись перед холодом ночі та дощем, а потім зачав корчувати потрохи гущу, щоби приготовити орне поле і сухий опал. На серці тяжко, сумно, нікого знайомого, ні рідного, сам з жінкою і річною дитиною серед канадійських „бушів“. Що робити? Чим жити? І туг знов шепче мені щось до уха: „Ти молодий, в тебе сила є, не падай духом, а розглянься, а даш собі раду“. І коли була вже буда і харчу ще трохи, попращав я своїх та пішов шукати роботи, щоби щось заробити.

З кусником сухого хліба мандрував я цілий день, і зайшов до одного фармера, коло Мелвіллю, де став до роботи на днівку. Платив мені 40 центів денно. Що неділі відвідував я жінку з дитиною, котра щадила харч, а збирала губи, ягоди і тим живилася з дитиною. Що було робити? Наоколо хоч далеко, то самі чужі, Німці та Анґлійці, нема з ким розмовитися, ні порадитися, ні поратуватися у кого. Це мене утвердило, щоби не числити на нічию поміч лише на власні сили. З подвійним завзяттям працював я і щадив, гроша даром ніколи не пустив. За місяць у того Німця заробив я 10 долярів і 80 центів. Купив дещо харчу і пішов знову на роботу до Анґлійця, котрий платив троха більше.

По двох місяцях роботи у Анґлійця заробив я 50 долярів і перехарчувався, але це все за мало. Правда, жінка із зароблених грошей нічого не рушала, купила 4 курки і дві качки у сусіди і зачала заводити домашне господарство. До сусіда Німця було дві милі, а вона з дитиною ходила щоденно на роботу, прохарчувалася і заробила 25 центів. Це була велика поміч, бо зароблений гріш не марнувався, а прибував. Насадив курей, качок і так коло нашої буди зачало веселіти. На осінь придбалося трохи грошей.

В осени треба було думати про зиму, потрібно нам було конечно хати. Днями і ночами двигали ми осики, а відтак я будував, а жінка ліпила стелю глиною. Робота коло хати ішла скоро. Що я через день поставив з дерева, то жінка глиною обліпила і зруб ріс на очах. На дах у сусіда дістав я соломи і хата була готова разом із камяною печию. Харчу було за що купити, так що зима не так страшна нам була.

Але зимою не дармував я. Пішов до багатих фармерів та корчував гущу, щоби щось заробити, бо в зимі іншої роботи нема тут в західній Канаді, а хотів я стягнутися на весні на купно корови, щоби була бодай для дитини ложка молока, а ми скучали за молоком також. Через зиму заробив я 30 долярів, бо я робив на гурт, не на днівку, а на весну купив корову. Ах, що це за радість! Яка утіха! Жінка веселіща стала, вже неначе з кимсь розмовляє, неначе великий приятель зайшов до нас. І мені полекшало. Веселіще стало, що жінка, неначе дитина, віднайшла свою улюблену, а давно згублену ляльку, оглядає, радіє, гладить, сміється і плаче на переміну, все з радости каже до мене: Андруху! тепер можеш сміліще нас лишити й іти щось літом заробити, а я тут буду ґаздувати. Куплю порося, придбаю курей, качок, піду на зарібок тут близько, перехарчуємось щоденно і щось зароблю, а щоденно рано, в полудне і вечір попещусь з коровою, зложу з набілу щось на продаж, з курей зберу яєць і продам. Потрохи уторгуємо, потрохи заробимо і переживимось через літо, а як прийде зима, то сміліще буде можна подивитись в очі студени“. Вислухав я тих слів жінки аж серце забилося з радости. Ця рада була добра, мудра і в тім пізнав я єдність наших думок, а це додавало мені духа і сили, бо видів я, що є для нас одна ціль і одна дорога добра. Наколиб жінка була іншої гадки, наколиб зачала так як інші робити мені докори: — А на щось мене тут привіз в пустиню, а я нічого не маю, а що буду робити, а я не маю до кого вийти“ і тд., то такими словами булаб мене троїла, морочила думки, так що чоловік не знавби, що кінчити а що зачинати. Але на наше щастя у нас того не було, у нас була одна дуска, одна гадка і це було наше щастя. Чи добре чи зле, все терпеливо зносили і не нарікали одно на друге.

По такій добрій жінчиній раді відходив я на зарібок з легким серцем. Мені весело було, бо ми в порозумінні розходилися, а коли я заробив і вертав до них, то летів майже, а не йшов, бо знав, що мене жаден докір дома не чекає і в неділю чи свято весело побуду з ними.

Третього дня по тій добрій нашій розмові пішов я на роботу до цегольні до Вульслей. Там вже було мені веселіще, вже знайшов там своїх людей між робітниками і міг розмовляти з ними доводі цілий час. Через літо заробив я 150 долярів, а в осени вернув до дому, щоби на зиму забезпечити себе і для коровиці стайню поставити. Пригадую собі цей веселий день, в котрий я вернув, нічого не стратив із зароблених грошей а жінка своє розказує, скільки заробила на днівці, скільки знову на продажи набілу і яєць. Зложився гарний гріш як на початок і тішилися ми, що здорові і придбали гроша.

В четвертім році купив я вола, плуг та віз. В тім часі осів оден сусід, наш чоловік, Українець на сусідній фармі. Він мав також одного вола і весною зачали ми спільно орати прерії та викорчовані місця, щоби дещо засіяти пшениці. Не мож було багато зробити, бо і сусід хотів також щось зорати, але я зорав і обсіяв 2 і пів акра пшеницею та вівсом. Вже того року на роботу не йшов, а старався корчувати і орати, щоб на слідуючий рік засіяти більше. В жнива вижали ми гарну пшеницю по старому, серпами і я ціпом вимолотив. З того зібрав я 35 бушлів пшениці і 20 бушлів вівса. Початок вже був.

В другім році вже більше намолотив, вже мав пшениці 800 бушлів і 300 бушлів вівса, і так рік-річно побільшалося наше господарство, вже я мав 4 коні, добрий плуг, 2 вози, жниварку, косарку і всі потрібніщі рільничі знаряди. Помимо цього я не уставав в праці, мені було ще мало а гнало мене до того окруження...

Довкола жили сусіди, самі чужі, котрі заїхали скорше з грішми, господарили вже на більшу скалю, мали по кілька фарм і я відчував, що вони не радо дивилися, як моє господарство підноситься, а ті їх усмішки „руснак“ мене мучили. Мене гнала жажда, щоби зрівнатися з ними, а коли сил старчить, то і перевищити, не тому, щоб гордитися перед ними так, як вони то робили, але тому, щоби ті усмішки устали, щоб зачали числитися зі мною.

То була моя рішуча воля, а що воно до того прийде, це я знав, бо видів їх господарку і їх вигідне життя. Я бачив, що вони марнують час, довго сплять, бавляться, пють, ґарами їздять, модне убрання що гиждень інше носять. Потім я знав, що у них осінь зближається, а у мене йде весна. Моє завзаття здвоїлося, я спання не мав, а працював понад сили. Зате моє збіжжа було І-ої кляси, а їх ІІ-ої чи ІІІ-ої кляси. Нараз зашуміло між моїми сусідами.

Кричали, що „руснак“ їздить шнурковими поводами до церкви, а тепер від одного, що упав, купив за готівку дві фарми. То їх укололо! Шарпались голосно, але нічого не могли вдіяти. В два роки пізніще купив я знов 2 фарми. Вже є 5 фарм; є на чім робити і я зачав рівнятися з тими, що сміялися з мене. Але я не сміявся з нікого і не гордився, не хвалився і не бенкетував. Це не є моїм звичаєм, я працював дальше, щоби забезпечити життя дітям своїм, котрих маю, слава Богу, 6 синів у віці від 18 до 29 літ і одну дочку 14-літну, але маю 9 фармів, коні і цілу машинерію, що належить до господарства“.

Кождий Українсць чи Українка повинні були в часі Зелених Свят зложити даток для Українських Інвалідів. Хто цего не зробив, нехай зробить додатково та облекшить свою совість. Чеки на безплатну висилку вислали ми у своїм часі!

знаки населенню, що воно зненавіділо жидів. Ту ненависть збільшила ще з-мальна політика московських большевиків, які сотки тисячів морґів української землі розділили між жидів. Дійшло до того, що тепер ворожо ставляться до жидів не лишень українські, але і робітники, зорґанізовані в большевицьких товариствах. Оливи до вогню доллив большевицький міністер військовий, котрий в день 1. травня дав багатьом жидівським офіцерам ордери (медалі) „червоного прапору". А що вояки теж не люблять жидівських офіцерів за їх погане поведеннє з ними, то й недивниця, що ті відзначення викликали велике обуреннє в армії. З того приводу в петерсбурськім щоденнику „Красная ґазета" большевицький ґазетяр Ярославський помістив велику статтю, в якій боронить жидів, але рівночасно признає, що жиди на Україні творять більшість між большевицькими урядовцями. Він між иншим пише так: „Комусь залежить певно на тім, щоби збудити давну ненависть до жидів. Безнастанно поширюються пбтайки вістки, що то жиди винні, що панує безробіттє і брак мешкань. Темні елементи, котрі виконують цю негідну роботу, промовчують рівночасно, що й між жидами є багато безробітних, які голодують. Обговорюючи опісля захиди антисемітів, що жиди не люблять праці руками, Ярославський пише, що лишень 15 процент жидів займається торговлею. Тепер працює по фабриках 150.000 жидівських робітників, а 200 000 жидів працює по урядах. В деяких урядах, *особливо на Україві* жиди становлять поважний процент, а деколи *навіть більшість*. Ярославський згадав також про 200 000 жидівських кольоністів, які працюють на ріллі „на рівні з хлопами російськими і українськими". — Отже навіть оборонець жидівських большевиків признає, що *жиди обсіли* всі уряди на Україні та що є більше жидів урядовцями, як инших. От яка то українська держава! Жиди є урядовцями, а також москалі. Лиш денеде є певно возьний Українець або послугач, що замітає та в печах палить. Так то на Україні, на нашій землі, панують не Українці, але московські і жидівські большевики.

В Німеччині ще не покінчені наради, як утворити більшість в парляменті і нове міністерство. Тому, що Штреземан не годиться бути міністром справ закордонних, як що його партія (німецько-людова) не буде належати до правительственної більшости, — соціялісти склонюються до того, щоб правительственна більшість складалася з 4 партій, т. є. соціялістів, центровців, демократів і німецько-людових. Канцлером мавби бути соціяліст Герман Міллер, а міністром справ закорд. Штреземан. Без него Німеччина не може обійтися, тим більше, що саме тепер Німеччина розпічне боротьбу за зміну східної границі. Вже на теперішній сесії Союзу Народів прийде під наради скарга Німців з Горішного Шлеска на Польщу. Та скарга є водою на млин Німеччини До того Німці в трех останніх місяцях мали не-абияке політичне поводженнє. Німці в Польщі своєю єдностю здобули більше мандатів до польського сойму, як мали в попереднім соймі. Так само Німці в Франції (в Альзації), не уважаючи на страшний терор французької влади, вибрали до французького парляменту послами Німців і то саме тих, яких французька влада держала в тюрмі. До того всего в Німеччині не увійшов до німецького парляменту ні один посол, який не є Німцем. Поляки на німецькім Шлеску мали дотепер двох послів в німецькім парляменті і при останніх виборах 20. травня стратили їх, бо богато Поляків пішло до виборів разом з німецькими соціялістами і комуністами. Це все облекшує політику Німеччини, яка домагається зміни границь на сході — в користь Німеччини.

Французький парлямент, вибраний в квітні, розпочав свою сесію. Міністерство Поанкарія переложило йому свою проґраму діяльности. Отже уряд обіцює, що буде берегти республиканських прав, а в Альзації і Льотаринґії в шкільництві і в в роісповіданнях не буде нічого зміняти так довго, як довго ці краї будуть собі цего бажати. Далі заповідає міністерство, що буде старатись упорядкувати скарбову господарку Франції і в тій цілі буде старатись, щоб французький гріш мав сталу вартість (стабілізація франка). Дуже гостро виступить уряд проти комуністів колиб вони старались викликати в державі нелад. Врешті уряд заявляє, що бажає жити в згоді з Німеччиною, але лиш тоді, коли вона буде держатись постанов мирових договорів. Всі побідники, побіджені і невтральні мусять зрозуміти, що ніяка держава не зможе піднестися, якщо взаїмно не будуть собі помагати. По виголошенню цеї заяви опозиція поставила внесок, щоб над цею заявою міністерства відбулась дискусія. Але парлямент відкинув цей внесок 427 голосами проти 169. Так отже теперішний уряд має величезну більшість в парляменті. Комуністичні посли поставили внесок, щоб негайно випущено на волю комуністичних послів, а також альзатських автономістів, які сидять в тюрмі Дискусію над тим внеском відложено до 14. жовтня.

Італійський диктатор Муссоліні виголосив оноді в сенаті велику промову, в якій між иншим сказав, що „ніякий договір мировий не є вічний, бо світ іде наперід. Навіть статут Союза Народів каже, що договори можуть бути змінені". Але помилявбися той, хтоби думав, що Муссоліні щиро і чесно говорить про зміну несправедливих договорів мирових. А коли говорить про їх зміну, то певно не має на думці тих договорів, які є корисні для Італії. Тому ніколи не згодивбися на зміну санжерменського договору, яким прилучено німецьку часть Тиролю до Італії. Навпаки — коли тільки австрійські Німці виткнуть Італії, що гнобить їх земляків, то Муссоліні зараз грозить війною Отже коли виступає за зміною, договорів, то лиш в тім напрямі, щоби Італія щось дістала від других, а саме Муссоліні хотівби дістати кольонію в Малій Азії. Також є він за зміною тріянонського договору, яким обкроєно Мадярщину, бо Мадяри є тепер союзниками Італії, і їх руками хоче Муссоліні побороювати ворога Італії — Югославію, котра найбільше країв забрала від Мадярів в тріянонськім договорі.

Туреччина останніми часами підписала дві умови — одну з Італією, а другу з королем Афґаністану Амануллягом. З Італією Туреччина умовилась, що на випадок, колиб Туреччина вела колись війну з якоюсь державою, то Італія нетільки не буде помагати тій державі, але взагалі не буде мішатись до тої війни. Так само Туреччина буде робити, колиб Італія вела війну з якоюсь державою — Умова з Афґаністаном постановляє, що між Туреччиною а Афґаністаном буде панувати вічний мир і кріпка приязнь. Туреччина вишле до Афґаністану своїх офіцерів, учителів і суддів, щоби зорґанізували військо, школи і суди.

В югославськім парляменті прийшло оноді до великої бучі. Противники теперішного уряду в наглім внеску обжалували міністра справедливости Суботіча, що він не обсаджує становище президента найвищого трибуналу, бо хоче сам заняти те становище, як перестане бути міністром. Правительственні партії відкинули наглість внеску в тій справі, а опозиція приняла некористне для неї голосованнє криком і свистом. Опісля прийшов під обради внесок опозиції який домагався, щоб міністра справ внутрішних поставити перед суд. Так само і цей внесок відкинено. Тоді серед опозиції розляглися оклики: „Парубки Муссолінія, убійці" Опісля серед великого крику і метушні опозиція зачала співати ворожу Італії пісню, що зачинається словами: „Істря є краєм Югославян". В часі співу прийшло до бійки, серед якої поломано посольські лавки. Міністри вийшли зі салі, а маршалок замкнув засіданнє. Також на засіданню комісії фінансової прийшло до бучі. Опозиційні посли поставили внесок, щоб доти не ухвалювати урядови грошей, доки не будуть покарані ті поліціянти, що причинилися до проливу крови в часі демонстрацій проти Італії. Коли голова комісії не хотів піддати цего внеску під голосованнє, посол Радіч кинувся на голову комісії і подер йому акти. Засіданнє комісії також перервано. Всі ті події є вислідом невдоволення з політики, яку веде тепер югославянсике міністерство з Італією.

В Хінах сталася подія, яка має всесвітнє значіннє і тому буде мати великий вплив на світову політику. Націоналістичне хінське військо під проводом ґенерала Шанґ-Кай-Чека побило прислужника чужинців ґенерала Чанґ-Тсо-Ліна і заняло хінську столицю Пекінґ. — Хінська держава величезна (має 11 міліонів квадр. землі і 350 міліонів населення), але безсильна, бо Хінці не йшли з духом часу. Тому чужі народи обсіли Хіни і використували їх. Тоді виступив між Хінцями муж Сун-ят-зен і зачав проповідувати, що Хіни доти будуть в неволі, доки *Хінці не стануть* свідомими націоналістами і доки не переведуть в життє засаду: „Хіни для Хінців". Так повстав в Хінах національних рух — по хінськи: куо-мін-танґ. Чужинці не були раді тому рухови, бо бачили в нім для себе небезпеку. Але куомінтанґ ріс як на дріжджах і став творити національну армію. Противники куомітанґу. спомагані Японією і Анґлією, старались розбити хінську єдність національну і розпочали з націоналістами боротьбу. Тому в Хінах від кількох літ був страшний нелад. Що-йно націоналістичний ґенерал Шанґ-Кай Чек зорґанізував Хінців, побив чужих наймитів і здобув столицю Пекінґ. Так отже Хіни мають вже свій націоналістичний уряд, який приверне лад в державі. І коли він переведе реформи та зорґанізує сильну армію, то Хіни стануть найбільшою могучістю світа. Тому здобуттє Пекінґу націоналістами дуже засумувало Японців і Анґлійців, бо вони вже не будуть могли використувати Хінців, як це було дотепер.

Всячина.

З нинішним числом висилаємо чеки, якими просимо надіслати передплату до кінця року в квоті **5 зл. 50 ґр.** Хто не може надіслати передплати до кінця року, хай пришле чвертьрічну передплату в квоті 3 зл. З початком липня здержимо висилку ґазети всім, хто до того часу не надішле передплати.

Процесійний похід на пикулицькі могили відбувся минулої неділі під проводом о. кан. і пароха Ґмитрасевича в асистенції 14 священиків. Непроглядні маси народу і шкільна молодь з вінцями взяли участь в поході, який перемінвся в величаву релігійно-національну маніфестацію. В поході взяли участь також селянські далеґації з перемиського повіту. Прекрасна погода панувала через цілий час походу.

Фестин на Замковій Горі в Перемишлі відбудеться 17 ц. м. в хосен рідної шкільної дітвори. Початок о 3 г. попол. Буфет у власному заряді.

Освітна комісія польського сойму в справі розвязаних 5 кляс станиславівської ґімназії приняла 14 голосами проти 12 таку резолюцію: „Взивається уряд, щоб полагодив справу в тім напрямі, щоби молодіж не стратила шкільного року.

Замісць вінців на пикулицький похід, зложили в Т-ві Охорона Воєнних Могил, філія в Перемишлі, як жертву опіку над стрілецькими могилами в Перемишлі слідуючі Т-ва: „Народна Торговля" 15 зл., „Сокіл" 15 зл., „Сирітський Захист" 15 зл., „Учителька Громада" 10 зл. „Взаїмна Поміч" 15 зл., „Народний Дім" 15 зл., „Віра" 15 зл. Цею дорогою проситься всі инші Т-ва вступати в слід за цим гарним приміром і в цей спосіб причинитися до належного сповнення завдань Т-ва при упорядкованню стрілецьких могил. — Т-ВО ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ філія в Перемишлі.

На Діґ-виставі в Липску Krupp-Essen є імпозантно заступлений жатками і косярками до збіжа, трави і сіна. Можна бачити 4 жатки до вязання, 2 жатки до збіжа, 3 косярки до трави, 2 моторові косярки „Rapid", 3 бубенкові розтрясачі, 2 вилкові розтрясачі, а також 3 кінні граблі. Мають світову славу жниварки і косярки Krupra і у всіх краях як найкраще пристосовані, особливо улюблені є вязалки, які з горцедовим насадом добре працюють також при виляглім збіжу. В Липску показується практично новий „Zapfwellenbinder" за тяглою машиною. Відділ Krupra є одним з найінтереснійших в Липску і його кождий господар повинен побачити.

ВІЗЛЯ БАЛЬЗАМ НА МОЗОЛІ усуває певно без болів стверднілі нагніти і відтиски, згрубілі нарости та бородавки. Вирібка: **Й Машевського** АПТИКА під ЗВІЗДОЮ Перемишль, вул. Францішканська 24 При тійже аптиці **ДРЛҐЕРІЯ.** Замовлення з провінції виконується відворотно. Проситься добре уважати на адрес

Новинки.

КРІВАВЕ ВЕСІЛЛЯ. В селі Руді липинській, повіт Дрогобич, в одного господаря відбувалось минулого тижня гучне весілля Господар не жалував горівки, тому гості попились до безтями. Тоді повстала бійка між гістьми і в тій бійці Гнат Савчак впав трупом. Поліція шукає за убійниками, які повтікали і десь в лісах укриваються. Так отже у нас не переводяться криваві весілля, а все то через тих господарів, що троять людей горівкою. — Як ми в передпослідним числі донесли, парубок-збуй зі Сгаряви на прізвище Горбатий вбив на весіллю в Черневі пов. Мостиска парубка Федевича і втік. Оноді арештоаано його на границі, як хотів перейти до большевиків, і відставлено до окружного суду в Перемишлі.

БОРОТЬБА РЕКРУТІВ З ЖИДАМИ. Наші парубки, ідучи до асентерунку, впиваються до безтями і стаються посміховиском в місті де відбувається асентерунок. Рикають вони як дикуни і тим наносять сором нашій культурі, бо коли чужинець побачить таких молодців, то мусить набрати поганого поняття про наш нарід і про тих батьків, що так погано виховали своїх синів і зробили з них не чесних молодців але дикунів. Густо-часто піяцькі авантури доводять до проливу крови, як це сталось оноді в місточку Матієві коло Ковля. Около 11 год, коли в суботу тамошні жиди виходили з бжниці, двайцять підпитих рекрутів з села Миколаївки поставали собі під біжницею. До зачіпки легко прийшло. Якийсь жидок їх зачіпив, а тоді рекрути кинулись на него і потерпували його. На поміч жидови прийшли инші жиди а рекрутам прийшли парубки з инших сіл і розпочалась битва між парубками а жидами і парубки добре перетріпали жидів. Тоді збіглись жиди з цілого міста і кинулись на парубків, яких було около 40. Тому, що жидів було 10 разів більше, булиби жиди перемогли парубків. На щастя, надійшла поліція і розлучила парубків і жидів. Але все таки один жид впав трупом, а богато є ранених. Між рекрутами є також тяжко ранені. Арештовано: Олексія Меджака, Дмитра Мацюка, Івана Мельнинука, Івана Семенчука — всіх з села Миколаївки. Инші будуть з вільної стопи відповідати перед судом. Так отже батьки мають новий клопіт. Будуть платити адвокатам грубі гроші, а парібки замість помагати при роботі в полі, будуть гнити в криміналі — аж до розправи, яка відбудеться в осени.

СІЛЬСЬКА ЛЮБОЗНА ТРАҐЕДІЯ. В Боршевичах коло Нижанкович мало відбутися весілля доньки заможного господаря Емілії Мацаляк. Ще давнійше ця дівчина любилась з парібком Петром Ножаком і обіцяла вийти за него. Однак пізніще вибрала собі иншого парібка, бо Ножак жив неморально і зводив дівчата. Ножак постановив пімститись на Мацалаківній за те, що ним погордила і хотіла за иншого вийти заміж. Оноді довідався він, що Мацалаківна з двома иншими дівчатами буде іти до міста на торг. Він засівся в полі (в збіжу) з карабіном і чекав, аж дорогою надійдуть дівчата. Коли вони зближились Ножак стрілив і вбив не лиш свою любку, але і ще другу невинну дівчину Щурківну. Третя дівчина щасливо втікла. Тоді Ножак стрілив до себе і так тяжко зранив себе, що по двох годинах сконав.

ВИКОПАНИЙ СКАРБ. Господар, Іван Паверський орав поле в селі Рурах коло Люблина. Припадково завадив лемішем о якусь бочку. Коли її відкопав і отворив, побачив що вона наповнена якимись старими грішми ріжної величини. На вістку про це, зійшлися селяни, що працювали в полі і приглядаючись тим заплісненим бляшкам, сказали, що то австрійські ґузики. Кождий взяв собі жменю ґузиків на памятку, а решту засипали землею. В тім часі переходили двох студентів з Люблина, отже і вони також взяли собі по жмені тих „ґузиків" і показали в школі своїм учителям. Учителі пізнали в тих ґузаках золоті і срібні гроші з 11 століття, які представляють велику вартість, Донесено до влади і сейчас до села вислано поліціянтів, які віднайшли у господарів часть розібраних грошей, а решту, яку присипано землею, відкопали і завезли до Люблина. Бочка була зроблена з ясеневого дерева і хоть довго лежала в землі, досить добре удержалась, тільки обручі, якими була окута, вжерла ржа. Згадати треба, що минулого року в сусідім селі також викопано горнець старих грошей. Селяни не знали їх вартости і дали їх дітям до забави.

„ЧУДОТВОРЕЦЬ - ЛІКАР В АРЕШТІ. Писали ми кілька разів про ошуканців, які удають чудотворних лікарів і видурюють гроші від темних людий. Від кількох літ слідить за ними поліція, але аж оноді зловила одного з них. Зайшов він в село Страдчу коло Янова до хати Василя Білявського, котрий лежить хорий на запалення ставів. „Чудотворний" лікар обіцяв, що за 30 зл. вилічить хорого. Тоді налляв до двох мисок води, яку „посвятив", опісля казав хорому напитися тої води, а як тиждень мине, обмитися нею. Опісля пішов „вилічити" Ксеньку Таратулу, яка хорує на нирки. Освятив там воду, кинув вугляки, як і в Василя Білявського, і сказав Касці пити молоко з маслом і яйцями, та обмиватись свяченою водою. Опісля запалив два огники в кутах хати і говорив, що тим способом виганяє чорта, котрий сидить під підлогою і мучить Ксеньку хоробою. Взявши за це 20 зол., пішов до хати Антона Задорожнюка, який хорує на задуху. Лікував його також в подібний спосіб і за це взяв 15 зол., копу яєць і кусок солонини. Опісля виїхав до Ходорова, але поліція дігнала його і арештувала. Він удавав з початку німого, але опісля таки „промовив". Є то Йосиф Бжезінський з Підбродя на Волині. Тепер зголошується багато людей, яким цей ошуканець вимантив гроші.

ПОЖАРІ. В селі Вербиця, пов. Бібрка, в Зелену неділю, вибух пожар на обійстю одного господаря. А що тоді був сильний вітер, то вогонь перекинувся на инші господарства і так згоріло 30 господарств. Ціле майно тих господарів пішло з димом, а згоріло також 15 штук худоби і одна дитина. Оден господар так попікся, що відвезено його до шпиталю. Огонь повстав правдоподібно від недопаленого папіроса. Асекуровані були лишень будинки, бо движимого майна наші люди не хотять асекурувати. — В Вороцові пов. Городок вибух оноді огонь в хаті Ілька Калустяка. Огонь знищив дві хаті, стодолу, стайні і шпихлір. Тільки тому, що огонь вибух в полудне, люди збіглися і не дали огневи розширатись. Шкода виносить кільканайцять тисячів зл.

ОБІРВАННЄ ХМАРИ. Через околицю Ряшева перейшла буря, в часі якої обірвалась хмара. Ріки і поточки виступили з берегів, мости зістали зірвані. Вода залляла кілька сіл. На полях, в огородах і на обійстях багато шкоди.

Панна Кася є вільна!

На прогульку панну Касю
Тягнуть двоє молодців
Та бояться що знова
Перешкодить їй прання.
Піду, каже, маю час
Бо Радіон мені пере сам.

Хоронить білля!

ВТОПИЛАСЬ ДИТИНА. В селі Дерніхові коло Ліска кількалітна Єлена Іваничко бавилась над рікою. Коли перебігала через кладку впала до води. А що не було кому її виратувати, втопилась.

Надіслане

Вступні іспити в Приватній гуманістичній ґімназії жіночій „Укр. Інститута для дівчат“ в Перемишлі відбудуться в дд. 21 — 23. червня до кл. II — VIII, а 28 червня до I. кл, — Вступний іспит до VIII кл. можна здавати лише за дозволом львівської Кураторії. Перед іспитом належить заплатити іспитову таксу, вложити метрику уродження і послідне шк. свідоцтво. — Управа.

Концепієнт з практикою, доктор прав, шукає посади сейчас. Зголошення до Адміністрації.

З причини виїзду продам мало уживану молочарську машинерію: Шведська круглівка на 300 л., масниця дунська на 150 л. вмістимости, вигнітач до масла, апарат Ґербера на 8 проб зі всіма приналежностями, 3 холодники на сметану, мідяне ситко до круглівки, 1 мірник 20 л., форму до масла і т. д. комплетне молочарське урядження за 180 амер. долярів. Зголошення приймає **Михайло Мартяк**, Перемишль, Липовиця.

Адвокат
Др. Микола Рибак
веде адвокатську канцелярію в Перемишлі при ул. Пілсудського 1. в льокали канцелярії бл. п. дра Т. Кормоша.

Др. Іванна Вітошинська
ординує в діточих і внутрішних недугах в Перемишлі, вул. Миколая 6 (бічна Чарнецького).

Др. Михайло Коф
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

Рік залож. 1842. — 85 рік істнування.
ОКРУЖНА АПТИКА Ґ. ШАНЦЕРА
давніш Шварца
Маґістер М. ЛЯВФЕР
Перемишль, ул. Францішканська 5.
напроти костела ОО. Францішканів.

Найліпші чеські
МОЛОТІЛКИ
фабрики
I. KRATKY PREROV
продає фірма
ЙОСИФ ШАПУ
ТЕРНОПІЛЬ

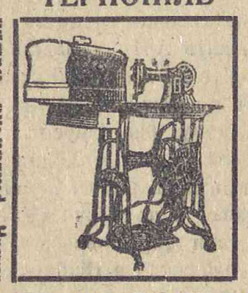

склад рільничих машин
склад ручних машин
АҐЕНТІВ НЕ ПОСИЛАЮ.

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одиноку найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЕҐАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Genial
(GESETZLICH GESCHÜTZT)
радикально нищить блохи, шваби і всякі овади. — 1 пуделко 1 зол.
До набуття в аптиках і дроґеріях
Головний склад:
В. Ґ. Мушинський, Перемишль.

Брацтво церковне в Ліску пошукує сейчас дяка. Першенство мають ті, що вміють вести хор і не жонаті.

ПАРЦЕЛЯЦІЯ!
В околиці Перемишля, в чудовім положенню, при битім гостинци парцелюється фільварок о обшарі 360 морґів ліса букового, грабового і смерекового, та 120 морґів ґрунту орного, добре плодючого — в цінах приступних.
Будинки мешкальні і господарські в дуже добрім стані. Новий двір о 14 покоях, надаючийся на санаторію.
Блисша відомість в канцелярії адв. **Дра Романа Секели, Перемишль, вул. Фредра 6.**

Др. Прийма Остап
орд. в Перемишлі, Ринок 12
в нутрішних і жіночих недугах, просвітлює Рентґеном
висвітлює
кварцевою лямпою і Солюксом.

БУВШИЙ ЕЛЕВ ВІДЕНСЬКИХ КЛІНІК
Др. М. ШАТНЕР
ординує
в хоробах нерв., легенів і серця від 12—1 і 3—6.
Перемишль, ул. Ягайлонська 10, I. п
ТЕЛЕФОН 360.

Спеціяліст всіх недуг жіночих та акушер
б. лікар клін. в Берліні та Дрезні
Др. А. РАЙФ
Перемишль
Водна 2 (ріг Ринку). Телеф. 450.

ДЕНТИСТ
Мед. Др. СТЕФАН ДМОХОВСЬКИЙ
б. лікар Поліклініки у Берліні
Перемишль, Колійова 1.
Усі в обсяг новітньої дентистики входячі роботи. Прецизійна техніка дентистична.
Спеціялістичне лічення осіб вразливих і нервових.

Кожду здуту і задавлену корову сейчас вратує Вам **ШВАЙЦАРСЬКА СОНДА**. Ціна зол. 50·—
ТЕЛЯТА та ПОРОСЯТА, що дістають по ложці **ПАШНОГО ВАПНА ФОСФОРОВОГО** денно— ростуть як на дріжджах ціна 1 кґ. зол. 1·30.
Бульбу, буряки, кукурудзу та збіжжа найліпше обробите **РУЧНИМ ПЛЯНЕТОМ** ціна зол. 86·— або **КІННИМ ПЛЯНЕТОМ** і плужком разом, краєвого виробу . . ціна зол. 87·—
заграничного „ . . . „ дол. 13·50
Вже замовляйте ЖНИВАРКИ, та ПЛУГИ, СІВАЛКИ, МОЛОТІЛКИ І ПОМІЧНІ ПОГНОЇ на **осінь.** ВСЬО ПОТРІБНЕ В ГОСПОДАРСТВІ доставить Вам НАЙДЕШЕВШЕ та НАЙЛІПШОЇ ЯКОСТИ
Спілка Українських Аґрономів, Львів, Собіського 28.

Незвичайна ПРЕМІЯ для читачів
Не льотерія!
„УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ“
a — w — r — a — sz — a — w
w — r — o — k — a — k
z — a — n — o — p — n
Чи відгадаєте?
Кождий з Вас може виграти вартісні річи з мануфактури, цілком безплатно. Нема жадного ризика, невдача виключена. Просимо прислати нам правильне розвязання побіч уміщеного завдання. Букви, **котрі означують три польські міста**, треба уложити вширш. Разом з завданням просимо долучити в листі значки почтові на порто, а одержите докладний проспект з безплатною премією. Адресувати: **„POLSKA PRODUKCJA“ Łódź, Kilińskiego 44.**

Спробуй а переконаєшся!!
„фосфоліна“ до швидкого тучення свинь „фосфоліна“
побуджує апетит, зміцнює кости і протягом короткого часу прибуває на вазі подвійно. Почтова пачка 4½ кґ. — 9 зол. висилає за післяплатою
В. Ґ. Мушинський, Перемишль, Францішканська 2
МАЛИЙ ВИДАТОК — КОРИСТЬ ПОДВІЙНА!

Гуртовно! Позір! Детайлічно!
П. Т. Громадянство!
Отсим повідомляю, що крім гуртівного складу отворив я так як перед війною
детайлічний відділ
де без жадного примусу купна можна оглянути **найбільший вибір білля дамського і мужеського, панчохи, светери, парасолі, рукавички, прибори до подорожи як також в товарах ґалянтерії і моди.**
Про якість товару та дешевість в цінах самі переконаєтеся, а хто принесе зі собою отсей анонс одержить ще при закупні спеціяльний рабат 2%.
Заходіть! Переконайтесь!
З поважанням
ЛЕВ ЛЕВЕН ДІМ МОДИ І ҐАЛЯНТЕРІЇ
Станиславів, Ринок ч. 15.
ВХІД ВІД ВУЛИЦІ БЕРКА 3.
РІК ОСНОВАННЯ 1904. ТЕЛЕФОН 371.

УВАГА
Не купуйте дзвонів по чужих фірмах, котрі Вас використовують, а в додатку дають Вам дзвони з лихої криці.
Найкращі, найтреваліщі, а крім того гармонійні і мельодійні дзвони дістанеться лише
в одинокій українській ліярні дзвонів
Михайла Брилинського
у Львові-Замарстинів ул. св. Михайла ч. 14.

MYDŁO z LWAMI
1867
CZW
ASSKA
одиноке правдиве

Радіові апарати даром!
Німецька висилкова фірма **в цілі реклями і широкого розповсюднення** дає інтересантам в Польщі на власність більше число своїх **першорядних радіових апаратів аж до чотиролямпкових апаратів.**
Ніякі зобовязання не є з тим злучені. Малі кошти (видатки на пересилку, опаковання і тд. і тд.) має понести той, що замовляє.
Інтересанти зволять свою адресу виразно і докладно написану на **почтовій картці** надіслати до:
Radioversand E. Gräb & C. Rottloff Abtlg. X.
BERLIN N 4, Gartenstr. 100.

Тонкі і делікатні матеріяли не зносять давної методи прання

ОСТАННІМ „криком моди“ є тонкі і легкі матерії. Царює тепер штучний шовк.
Важним є аби ті гарні і делікатні матерії виглядали до кінця як нові, щоби заховували ніжність і полиск, що можна осягнути тілько частим пранням в Lux'і. До прання тонких матерій уживати можна тілько сей архи-делікатний препарат.

Найбільшим ворогом тонких матерій є тертя, котре мусить бути коли переться звичайним милом. При тім переїдає воно всякі тонкі і делікатні матерії а часто лишає по собі плями на уживаній матерії.

Делікатний і з добрими наслідками спосіб прання — без тертя.
Взяли то все під увагу винахідці Lux'у і впровадили новий ідеальний препарат, котрий є під кождим зглядом і все на висоті завдання. LUX є одиноким відповідним середником до прання всяких делікатних матерій котрі треба прати в той спосіб, що з них бруд витискається в дуже добрій і лагідно ділаючій піні. Lux не переїдає матерій і не нищить кольорів.
LUX

ПРОБКА ДАРОМ
КУПОН До фірми „Сунляйт“ Спілка Акцийна, Скринка почтова 479. Головна Почта Варшава. — Прошу безплатно прислати мені пробний пакетик Lux, щоби вистарчило на пробне прання.
Імя і назвище _____
Адреса _____
U. H. 127. (Проситься виразно писати).
L.P. 127 1
Lever Brothers Limited, Anglja.

Видавець і відвічальний редактор: Степан Навроцький
З друкарні Кнолєра і Сина в Перемишлі.